

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Ignora[n]tia Daud qua[m] cecinit d[omi]no sup[er] uerbis Aethiopus filij
lemini:

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

*Inimici piori
potissimū.* nec timent furorē eius. Dicitur enim; inimicos piorum esse eos, qui iniquitatis operarij uocantur; autores male securi cordis, & infidei & spei in deū, pro qua perpetuo cum illis negotium habent, non habent si & ipsi aliquando simili tribulatione cribrentur. Quod si quis per operam iniquitatis & inimicos uolet intelligere demones, qui in hac hora materiter instant, & ad desperationē urgent, tum ob oculos ponunt opera bona si quis fecisset, non haberet quo desperaret, ut desperationē per praesumptionem, & praesumptionem per desperationē stabiliat, ac interim his iniquis formis animā occupent, nē uera pietate fidei & spei deum colat, propter misericordiam suam. Si quis in quibus ita uelit intelligere, non resisto. Nā demones uere sunt callidissimi incitatores animarum ad inobedientiam sub specie obsequitiae, quādo proprium est eis se transfigurare in angelum lucis, tum maxime, quā minime oportet, id est, in tribulatione. Ego autē credo contra homines, Prophetam loqui (ut dixi) uerā pietatis inimicos, quos pigeat, ipsum uel audisse, uel nosse, quod plurimos sua insipientia secum trahunt in foueam.

PSALMVS SEPTIMVS.

Ignorātia Dauid quā cecinit dño sup uerbis Aethiopsis filij Lemini.

A multis sudatum super hoc psalmo, quisnam scopus eius sit quem titulus indicet, & adhuc sub iudice lis est. Sequemur interim Burgen, qui mihi proprius ad rem uidei accedere, qui, non de Saule, sed de Semei ipsum intelligendū uideat. Quod ut capiamus uerba historix ex libro secundo Regū, ceteram. Ita enim scribit capitē. xvj. cum Dauid fugeret a facie Absalom filij sui. Venit ergo rex Dauid usque ad Bahurim. Et ecce egrediebatur inde uir de cognatione domus Saul, nomine Semei, filius Gera, procedebat egrediens, & maledicebat, mittebatque lapides contra Dauid, & contra uniuersos seruos regis Dauid. Ita autē loquebatur Semei, cum malediceret regi: Egredere, egredere, uir sanguinum, & uir Belial, reddidit tibi dominus uniuersum regnum in manu Absalom filij tui, & ecce premunt te mala tua, quoniam uir sanguinum es. Cum autem seruus Dauid uellent illum occidere, dixit Dauid: dimittite eum, ut maledicat, dominus enim praecepit ei, ut malediceret Dauid. Et quis est qui audeat dicere, quare sic fecerit? Ecce filius meus, qui egressus est de utero meo, quare iam meā, quātomagis hic filius Lemini, maledicet mihi.

Patet ergo filium Lemini uocari Semeiam, hunc maledicū, licet & ipse Saul filius Lemini dicatur. i. Reg. ix. Quia de eadem cognatione fuerunt, ut dictum est. Simul habemus uerba, super quibus hunc psalmum cecinit, nempe maledicta Semei, quibus ei falsa crimina impexit grauissimum & importunissimum calumniator. Non enim de Saule legimus talia uerba quae in Dauid euomisset, quare de insigni uerborum iniuria necesse est loquatur, quae hoc loco recitatur, & hoc textus ipse psalmi dabit.

*Candidus &
niger quomō
accipiendā.* Reliquum est, cur appellet eum magis Cusch, quod Aethiopem significat. Omnibus fere placet metaphoram esse, quae nigredo infamiam sustinet, magis, ut & poeta: Hic niger est, hunc, tu Romane, caueto. Sicut eōtra candidum dicimus, qui syncerus & integer est, & candor animi, qui sine litore sit, ut uulgo quoque prouerbia sonant. Volunt ergo de industria nomen eius, a Dauid omittum,

non sum, & nouo moribus suis digno insignitum. Quod si hoc non placet, arbitrami licet eum fuisse binominē, quod frequentissimū in sacris literis obseruatum est, ut ex linea Christi, Matth. j. & Luca. ij. colligitur. Sicut & de Zacharia patre Ioiada dicitur Matth. xxij. Tum adhuc ratio uiget altero nomine Aethiopo appellare maluisse, q̄ Semei, tanq̄ aptiore malitiæ eius uocabulo. Porro ignorantia, his acceptis, sua iam sponte se aperit quæ nā sit, cum em maledicta Semei, Dauid adeo non agnouerit, ut etiam in morte sua filio Salomoni mandarit, ut canos eius cum sanguine deduceret ad inferos pro maledictionis illius ultione, plane est innocentiam suam cum domino confiteri: Et ignorantiam hanc non esse aliud, q̄ innocentiam, Nam cuius non sumus nobis confes̄, recte ignari quoq; eiusdem dicimur. Verum cum sit impium confidere in cogitationibus suis, Prouerb. xij. Et qui confidit in corde suo stultus est. Eiusdem. xxvij. Ideo, sic de innocentia ista est præsumendum, ut tamē iudicium dei timeatur, nec in securitate de ipsa gaudendum, nisi data primū gloria deo, coram eo confessi fuerimus alia esse sua, alia nostra, & hominum iudicia, ut sic accepta licentia & saluo illius iudicio, coram hominibus eam profiteamur. Id quod dicitur in tentatione. Sic enim Dauid cum audiret falsa sibi (quantum in sua conscientia erat) crimina obijci, tamen quia deo præcipiente illa maledicta in se congeri sciebat, timuit ne coram deo uera essent, nec lux conscientie satis cōfidens: Sicut Apostoli non sibi fidebant dum audirent unum inter eos esse traditorem. Talis est enim uniuscuiusq; pij conscientia, quantum libet innocens sibi culpam timere, ubi culpa non est. Timor dei facit hoc, & iudicij eius insuperabilis altitudo. Proinde Dauid innocens quidem, timet tamē se se fecisse, quæ obijci sibi audit, præsertim tempore tentationis, in quo deus patres aduersarij uidet inuare, percutere creditus, pro ijs quæ tūc obijciuntur, & si ignoratur, ideo quantumlibet coram se & hominibus nō sit sibi ullius mali cōscius, metuens tamen, ne corde saltem sit reus: deus enim scrutat renes & corda. Docet nos hoc psalmo illud Apostoli: Non enim qui seipsum commendat ille probatus est, sed quem deus commēdat.

Ignorantiam idē esse quod innocentia.

Conscientia piorum cum timore.

Quare licet psalmus sit de Dauid & sua ignorantia compositus, tamen cum sit hoc malum calumniarum in mundo frequens, generaliter ad omnium nostrum doctrinam scripta esse etiā hæc credere debemus. Sicut Paulus Ro. xv. dicit: Quæcunque scripta sunt, ad nostram doctrinam scripta sunt, ut per patientiam & consolationem scripturarum spem habeamus. Videbimus autem qui affectus sint, & esse debeant, & possint, ijs qui fideliter & pie calumniam ferre, & uincere uolunt. Nam hanc persecutionē optime posuit septimo loco, ubi præcedētibus psalmis erudit in his malis, quibus purificamur a peccatis, perfecte nunc tandem erudiat ad perfectum dei timorem, ut ibi etiam peccasse nos timeamus, ubi nō peccauimus, & tanto peccati odio, deiq; dilectione perficiamur, ut ignorata, immo nulla peccata pro peccatis timeamus. Ad hanc persecutionem opus nobis est, non persecutore Absalom, quem certum sit, nos inique persequi, sed calūniatore Semeia, quē timeamus uere maledicere, etiā innocentes, nec tamen sic innocentiam dimittamus, sed cum Iob sentiamus, qui & ipse a suis amicis tale quiddam passus dicit. xxvij. Absit a me, ut uos iustos iudicem, donec desicam, non recedam ab innocentia mea, iustificationē quam cœpi tenere, non deseram, neque enim reprehendit me cor meum in omni uita mea. Ita (ut supra psalmo. v. Non nihil horum tetigimus) coram deo ignorantiam nostram quidem confiteamur, qui solus nouit corda hominum, sed

Calūnia quō ferēda & uincenda.

N iij num, sed

Coram deo num, sed coram hominibus innocentiam nostram non deseramus, sicut no-
 ignoratiā no- strum nos non reprehēdit. Sicut enim coram deo peccata non sunt neganda,
 strā confite coram quo nemo iustus est: Ita corā hominibus ueritas est confitenda, & allo-
 amur, coram renda, coram quibus uiuere possumus, & debemus sine crimine. Et hanc em-
 hoibus inno = ditionem Dauid suo euentu cosecutus, nobis facit communem, qua longe &
 centiā nostrā licius calumniā ulciscimur, q̄ olim Appelles ultus est sua tabula.
 non desera =
 nus.

Dicit itaq;

DOMINE deus meus, in te speraui, saluum me fac, ex omnibus
 persequentibus me, & libera me.

Primus affectus est, non ad uindictam & zelum ferri contra calumniatores
 & persecutores, ut solet homo uanitas, & mendacium (Mihi, inquit, uindicta
 & ego retribuam) sed ad dominum, ante omnia, cōfugiendum est, & tam per-
 secutio, q̄ calumnia coram illo pronuntianda, cum plena spe & fiducia, quam
 in hoc casu iuuat innocētia, & bona conscientia. Ita hic ex omnibus persequē-
 tibus saluus fieri petit, duo enim persequēbantur Dauid: Absalom uiribus &
 opere; Semeia lingua & calumnia, qui sine dubio, uel solus non fuit, uel salte-
 soli sibi non placuit in hoc malo, uel ex omnibus dicit affectu eo, quo psalm. vi.
 dictum est: Inueteraui inter omnes inimicos meos, q̄ uidelicet uim & calum-
 niam simul passis, omnia uideantur aduersari, neminem q̄ relictum esse, qui
 succurrat, sicut reuera omnia aduersantur solitario. Ita dicit, ex omnibus perse-
 quentibus, id est, quia omnes & omnia me persequuntur. Quid differant
 Salua me, & libera me, non magno opere puto referre, nisi salua ad bonum, li-
 bera, ad malum retulisse, aut, affectus gratia, tautologicus idem repetisse par-
 tandus est.

Illos conueniri hoc uersu licet, qui non credunt necessariam esse fidem &
 spem, uel oraturis, uel sumpturis gratiam dei, seu effectum (ut dicitur) sacra-
 mentorum, cum ideo hic Propheta, se saluum, & liberandum petat, quia spe-
 rasse etiam gloriatur in dominum, adeo certū est, scilicet unicuiq; si credat, spe-
 ret, aut diligat. Dicit uero, in te spero, non in me, non in hominem. De quibus
 supra psalmo quinto latius.

Ne quando rapiat ut leo animam meam, dum non est qui redi-
 mat, neq; qui saluum faciat.

Hieronymus, sic ex hebræo: Ne forte rapiat, ut leo animam meam, laceret,
 & non sit qui eripiat. Rapiat (inquit) laniet, prædetur sicut solet furens bestia,
 ne quis simplicem captionem intelligat: deinde sicut leo, implacata scilicet be-
 stia, laceret, atque discerpat etiam. Quid: domum aut pecus: non, sed animam
 meam, id est, uitam meam, quam ex anima corpus habet. Vt psalmo præceden-
 te dictum.

Fortem inten-
 tionē oratio
 exigit.

Hæc omnia tanta auxesi magnificat, ut necessitatem suam exaggeret & cō-
 mender, quo uelocius exaudiri mereatur, immo quo seipsum ad ardentiorē
 animi intentionem prouocet: fortiter enim & seria intentione orandum est,
 si quid impetrare uolumus. Non est autem dubium, fuisse Dauid eo tempore
 in ea con-